

220

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 21 lipca 1962 r.

w sprawie postępowania przy ustalaniu prawa do świadczeń i zasad wypłaty świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz ich rodzin i domowników.

Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o zaopatrzeniu emerytalnym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz ich rodzin i domowników (Dz. U. Nr 37, poz. 165) zarządza się, co następuje:

§ 1. Pękroć w rozporządzeniu użyto określenia:

- 1) **ustawa** — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 28 czerwca 1962 r. o zaopatrzeniu emerytalnym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz ich rodzin i domowników (Dz. U. Nr 37, poz. 165),
- 2) **spółdzielnia** — należy przez to rozumieć rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
- 3) **zainteresowany** — należy przez to rozumieć osobę, dla której w myśl wniosku świadczenie ma być przyznane.

§ 2. Organami właściwymi do ustalania prawa do świadczeń oraz do wypłaty tych świadczeń są oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwe ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanego.

§ 3. 1. Wnioski o przyznanie renty starczej, inwalidzkiej oraz rodzinnej po członku spółdzielni, który nie pobierał renty, należy zgłaszać do oddziału (inspektoratu) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za pośrednictwem spółdzielni, do której należy zainteresowany lub należał zmarły.

2. Wnioski o przyznanie renty rodzinnej po renciście, o zwiększenie renty rodzinnej z uwagi na wzrost liczby osób uprawnionych do tej renty oraz o przyznanie zasiłku pogrzebowego zainteresowani zgłaszają bezpośrednio do oddziału (inspektoratu) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Do wniosku należy dołączyć dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń, o których mowa w §§ 4—11.

4. Za datę zgłoszenia wniosku przyjmuje się datę wpływu wniosku do oddziału (inspektoratu) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 4. Do wniosku o przyznanie renty starczej należy dołączyć:

- 1) zaświadczenie spółdzielni stwierdzające fakt członkostwa oraz okoliczność, że członek spółdzielni wniósł jako wkład wszystkie posiadane grunty oraz obszar wniesionych gruntów, lub okoliczność, że członek spółdzielni jest bezrolny,
- 2) dowód stwierdzający wymagane do przyznania renty i ustalenia jej wysokości okresy członkostwa, liczbę dni pracy w spółdzielni oraz wysokość zarobku w gotówce z tytułu osobistej pracy w spółdzielni po dniu 31 grudnia 1961 r. (§ 13),
- 3) dowód stwierdzający datę urodzenia (§ 12),
- 4) dowody stwierdzające, czy zainteresowany posiada dochody z innych źródeł niż z tytułu pracy lub członkostwa w spółdzielni (§ 15).

§ 5. Do wniosku o przyznanie renty inwalidzkiej dla członka spółdzielni wyższego typu należy dołączyć:

- 1) dowody wymienione w § 4, a jeżeli wniosek dotyczy

renty z tytułu inwalidztwa powstałego wskutek wypadku w pracy w spółdzielni lub choroby zawodowej — dowody wymienione w § 4 pkt 1—3,

- 2) zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez zakład społeczny służby zdrowia,
- 3) zaświadczenie spółdzielni stwierdzające czas, przebieg i inne okoliczności wypadku w pracy w spółdzielni oraz wskazujące świadków wypadku, jeżeli wniosek dotyczy renty z tytułu inwalidztwa powstałego wskutek tego wypadku.

§ 6. Do wniosku o przyznanie renty inwalidzkiej dla członka spółdzielni niższego typu należy dołączyć:

- 1) zaświadczenie spółdzielni stwierdzające fakt członkostwa oraz okoliczność, że członek spółdzielni wniósł jako wkład wszystkie posiadane grunty, lub stwierdzenie, że jest bezrolny,
- 2) zaświadczenie spółdzielni stwierdzające czas, przebieg i inne okoliczności wypadku w pracy w spółdzielni oraz wskazujące świadków tego wypadku,
- 3) zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez zakład społeczny służby zdrowia,
- 4) dowód stwierdzający datę urodzenia (§ 12).

§ 7. Do wniosku o przyznanie renty inwalidzkiej dla domownika należy dołączyć:

- 1) zaświadczenie spółdzielni stwierdzające:
  - a) okoliczność, że zainteresowany pracował za wynagrodzeniem w spółdzielni nie będąc jej członkiem oraz że zamieszkiwał razem z członkiem spółdzielni i prowadził z nim wspólne gospodarstwo domowe,
  - b) czas, przebieg i inne okoliczności wypadku w pracy w spółdzielni oraz wskazujące świadków wypadku.
- 2) zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez zakład społeczny służby zdrowia,
- 3) dowód stwierdzający datę urodzenia (§ 12).

§ 8. Do wniosku o przyznanie renty rodzinnej dla małżonka należy dołączyć:

- 1) dowody wymienione w § 4 pkt 1 i 2 lub w § 5 pkt 1 i 3, jeżeli członek spółdzielni przed śmiercią nie miał przyznanej renty,
- 2) dowód stwierdzający datę urodzenia członka spółdzielni (§ 12), jeżeli przed śmiercią nie miał on przyznanej renty,
- 3) dowód zgonu członka spółdzielni (§ 12),
- 4) dowód zawarcia małżeństwa (§ 12),
- 5) dowód stwierdzający datę urodzenia małżonka (§ 12),
- 6) dowód stwierdzający istnienie wspólności małżeńskiej do chwili śmierci członka spółdzielni (rencisty), a jeżeli wspólność małżeńska nie istniała lub małżeństwo było rozwiązane — dowód stwierdzający ustalenie prawa do alimentacji (§ 14),
- 7) zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez zakład społeczny służby zdrowia, jeżeli zainteresowany nie osiągnął wieku: kobieta — 55 lat, mężczyzna — 65 lat, ani nie wychowuje dziecka uprawnionego do renty rodzinnej w wieku do lat 8,

- 8) dowody stwierdzające, czy zainteresowany posiada dochody z innych źródeł niż z tytułu pracy lub członkostwa w spółdzielni (§ 15).
- 9) dowód stwierdzający pozostawanie na utrzymaniu żony za jej życia, jeżeli zgłaszającym wniosek jest wdowiec (§ 16).

§ 9. 1. Do wniosku o przyznanie renty rodzinnej dla dzieci własnych, przysposobionych lub pasierbów należy dołączyć:

- 1) dowody wymienione w § 4 pkt 1 i 2 lub § 5 pkt 1 i 3, jeżeli członek spółdzielni przed śmiercią nie miał przyznanej renty,
- 2) dowód stwierdzający datę urodzenia członka spółdzielni, jeżeli przed śmiercią nie miał on przyznanej renty (§ 12),
- 3) dowód zgonu członka spółdzielni (§ 12),
- 4) dowody stwierdzające daty urodzenia dzieci (§ 12),
- 5) zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły dzieci, które ukończyły 16 lat,
- 6) oświadczenie pozostałego rodzica lub opiekuna dzieci stwierdzające, czy dzieci korzystają ze świadczeń z funduszów publicznych (stypendia, przebywanie w zakładach opiekuńczych lub wychowawczych),
- 7) dowody stwierdzające, czy dzieci posiadają dochody z innych źródeł niż z tytułu pracy lub członkostwa w spółdzielni (§ 15).

2. Jeżeli po zmarłym pozostały dzieci obce wzięte przez niego na wychowanie albo wychowywane przez niego wnuki lub rodzeństwo, należy — poza dowodami wymienionymi w ust. 1 — dołączyć oświadczenie opiekuna stwierdzające:

- 1) od kiedy dzieci zostały wzięte na wychowanie i utrzymanie przez zmarłego,
- 2) czy rodzice dzieci żyją, a jeżeli chociaż jedno z rodziców żyje dlaczego nie może zapewnić im utrzymania lub — zamiast oświadczenia stwierdzającego tę okoliczność — postanowienie sądu stwierdzające, że zmarły był ustanowiony przez sąd opiekunem dzieci wziętych przez niego na wychowanie i utrzymanie.

§ 10. Do wniosku o rentę rodzinną dla rodziców należy dołączyć:

- 1) dowody wymienione w § 4 pkt 1 i 2 lub § 5 pkt 1 i 3, jeżeli członek spółdzielni przed śmiercią nie miał przyznanej renty,
- 2) dowód stwierdzający datę urodzenia członka spółdzielni, jeżeli przed śmiercią nie miał on przyznanej renty (§ 12),
- 3) dowód zgonu członka spółdzielni (§ 12),
- 4) dowody stwierdzające daty urodzenia rodziców (§ 12),
- 5) dowód stwierdzający pozostawanie rodziców na utrzymaniu członka spółdzielni za jego życia (§ 16),
- 6) zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez zakład społeczny służby zdrowia, jeżeli zainteresowany nie osiągnął wieku: kobieta — 55 lat, mężczyzna — 65 lat, ani nie wychowuje dziecka uprawnionego do renty rodzinnej w wieku do lat 8,
- 7) dowody stwierdzające, czy zainteresowany posiada dochody z innych źródeł niż z tytułu pracy lub członkostwa w spółdzielni (§ 15).

§ 11. Do wniosku o zasiłek pogrzebowy po renciście należy dołączyć:

- 1) dowód zgonu rencisty (§ 12),
- 2) oświadczenie osoby zgłaszającej wniosek o zasiłek pogrzebowy o pokryciu kosztów pogrzebu oraz rachunek kosztów pogrzebu wystawiony na jej nazwisko,

- 3) odcinek ostatniego przekazu pocztowego, którym przesłano rentę, jeżeli zgłaszający posiada taki odcinek.

§ 12. Środkiem dowodowym stwierdzającym datę urodzenia, fakt zawarcia małżeństwa, fakt zgonu i przysposobienia jest wyciąg z akt stanu cywilnego, a jeżeli chodzi o datę urodzenia — również wyciąg z dowodu osobistego zainteresowanego poświadczony przez spółdzielnię lub oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 13. 1. Środkiem dowodowym stwierdzającym wymagane do przyznania renty i ustalenia jej wysokości okresy członkostwa oraz dni pracy w spółdzielni i wysokość zarobku w gotówce z tytułu osobistej pracy w spółdzielni jest karta ewidencyjna członka spółdzielni.

2. Jeżeli spółdzielnia nie posiada ewidencji dniówek obrachunkowych, ilość dniówek obrachunkowych za okres przed dniem 1 lipca 1962 r. może być udowodniona innymi dokumentami.

§ 14. 1. Środkiem dowodowym stwierdzającym istnienie wspólności małżeńskiej jest zaświadczenie spółdzielni stwierdzające wspólne zamieszkanie małżonków aż do śmierci członka spółdzielni (rencisty).

2. Środkiem dowodowym stwierdzającym istnienie wspólności małżeńskiej małżonków, którzy posiadali różne miejsca zamieszkania, jest oświadczenie zainteresowanego małżonka uzasadniające przyjęcie istnienia wspólności małżeńskiej pomimo oddzielnego zamieszkiwania.

3. Środkiem dowodowym stwierdzającym, że było ustalone prawo do alimentacji, jest wyrok sądu.

§ 15. Środkiem dowodowym stwierdzającym, czy zainteresowany posiada dochody z innych źródeł niż z tytułu pracy lub członkostwa w spółdzielni, jest oświadczenie zainteresowanego, czy:

- 1) pozostaje w zatrudnieniu lub wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie zakładu pracy o charakterze pracy, wymiarze godzin pracy i wysokości zarobków,
- 2) jest posiadaczem, właścicielem lub użytkownikiem gruntów, poza wniesionymi do spółdzielni, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie organu finansowego przydziału powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat lub dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej o wysokości rocznego przychodu szacunkowego ustalonego dla wymiaru podatku gruntowego,
- 3) prowadzi zakład rzemieślniczy albo wykonuje pracę chałupniczą, przemysł domowy lub ludowy albo pracuje w wolnym zawodzie lub posiada dochody z innych źródeł podlegające opodatkowaniu, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie organu finansowego określonego w pkt 2 o wysokości tych dochodów,
- 4) pobierał w ciągu ostatnich 3 miesięcy przed zgłoszeniem wniosku zasiłek z ubezpieczenia społecznego z powodu choroby lub macierzyństwa albo wynagrodzenie w okresie czasowej niezdolności do pracy, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie zakładu pracy stwierdzające te okoliczności,
- 5) pobiera świadczenia rentowe.

§ 16. Środkiem dowodowym stwierdzającym, że wdowiec lub rodzice pozostawali na utrzymaniu członka spółdzielni za jego życia, jest oświadczenie zainteresowanego stwierdzające, że był przez niego utrzymywany i na czym to utrzymywanie polegało.

§ 17. Zaświadczenia wystawiane przez spółdzielnię produkcyjną powinny być podpisane przez dwóch członków zarządu spółdzielni.

§ 18. Oświadczenia składane przez zainteresowanego powinny zawierać stwierdzenie świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań oraz podpis zainteresowanego. Własnoręczność podpisu zainteresowanego powinna być potwierdzona przez spółdzielnię lub oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 19. Ustalenie, do jakiego typu należy spółdzielnia, następuje na podstawie wykazu spółdzielni sporządzanego corocznie przez organ rolny prezydium rady narodowej.

§ 20. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych bada i ocenia dowody na podstawie stanu faktycznego wynikającego z całokształtu sprawy i w razie wątpliwości, czy treść tych dowodów zgodna jest ze stanem faktycznym, lub w razie wątpliwości co do ich wiarygodności przeprowadza postępowanie wyjaśniające.

§ 21. W postępowaniu o świadczenia uzależnione od stwierdzenia inwalidztwa zainteresowanego kieruje na badanie przez obwodową komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych po udowodnieniu przez niego wszystkich innych okoliczności niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń.

§ 22. 1. Jeżeli zainteresowany:

- 1) nie dołączył do wniosku dowodów z wyjątkiem dowodów mających wpływ na wysokość świadczeń, początkowy termin płatności renty oraz zawieszenie prawa do renty lub
- 2) bez uzasadnionych przyczyn nie zgłosił się w wyznaczonym terminie na badanie przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia —

oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zwraca go pismem za zwrotnym poświadczeniem odbioru do przedłożenia dowodów w ciągu 2 miesięcy od daty doręczenia pisma lub do zgłoszenia się na badanie w nowo wyznaczonym terminie.

2. W razie nieprzedłożenia dowodów lub nie uzasadnionego niezgłoszenia się na badanie w nowo wyznaczonym terminie postępowanie ulega umorzeniu z dniem upływu wyznaczonego terminu, o czym oddział (inspektorat) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia zainteresowa-

nego i spółdzielnię. Przedłożenie żądanych dowodów lub zgłoszenie się zainteresowanego na badanie, po umorzeniu postępowania traktuje się jako nowy wniosek.

§ 23. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję w sprawach świadczeń w ciągu 14 dni od daty wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.

§ 24. 1. Decyzja powinna zawierać wskazanie rodzaju świadczenia, którego dotyczy, powołanie przepisów prawnych, na których jest oparta, oraz pouczenie o środkach prawnych.

2. Decyzja przyznająca świadczenia powinna ponadto określać wysokość świadczeń, sposób ich obliczenia, datę rozpoczęcia wypłaty i termin płatności renty oraz pouczenie, o jakich okolicznościach rencista obowiązany jest zawiadomić organ rentowy.

3. Decyzja odmowna powinna zawierać faktyczne i prawne uzasadnienie odmowy.

§ 25. Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia spółdzielnię o sposobie załatwienia zgłoszonego wniosku.

§ 26. Przy wypłacaniu świadczeń członkom spółdzielni, ich rodzinom i domownikom stosuje się zasady ustalone dla wypłaty świadczeń z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin.

§ 27. Oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwe do wypłaty świadczeń obowiązane są kontrolować okoliczności mające wpływ na prawo do renty oraz na zawieszenie prawa do renty.

§ 28. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 listopada 1959 r. w sprawie postępowania przy ustalaniu prawa do świadczeń i zasad wypłaty świadczeń przewidzianych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 65, poz. 393).

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1962 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: A. Burski